

РЕШЕНИЕ

№ 25986

гр. София, 05.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 14.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **135** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.203 и следващите от АПК.

Делото е образувано по искова молба от О. О. П. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], чрез упълномощен адв. Ю. от САК, с която на основание чл.1, ал.1 Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лв. от травматично увреждане на дясното око на ищеца с диагноза "травматична мидриаза", съставляващо "средна" телесна повреда" по чл.129, ал.1, вр. чл.2 НК, настъпило при ставане от сън т удар на главата на ищеца" в областта на дясното слепоочие" в ръба на рамката на леглото над неговото (в една обща конструкция тип "вишка") вследствие на липсата на нормално осветление и достъп на пряка слънчева светлина, съчетани с необезопасени рамки на леглата в килията на ищеца в следствения арест в [населено място], бул. Г.М.Д., № 42, където търпял мярка за неотклонение "задържане под стража" в периода октомври-ноември 2021г. От удара, изключително болезнен, ищецът загубил равновесие, получил и хематом, който след 10-тина дни изчезнал, започнал да усеща замъгляване, в зрението на дясното око, но отдал това преди всичко на ежедневната липса на дневна светлина и изключително слабото електрическо осветление. След освобождаването му от затвора, при преглед от специалист му била поставена диагнозата "травматична мидриаза" от една година. Ищецът счита, че получил травматичното увреждане поради следните причини: липсвали нормално осветление и достъп до пряка дневна светлина в килията му,

съчетани с необезопасените рамки на леглата, довели до инцидента при ставането му от сън. Ищецът бил поставен от ответника да пребивава на място, в което не са му осигурени обикновени условия на живот, гарантиращи безопасност на живота и здравето му, с което бил подложен на изтезание, на жестоко, нечовешко и унижително отношение, от което за него са настъпили неимуществени вреди, от което за него настъпили тежки неимуществени вреди, предвид настъпилото като пряка и непосредствена последица трайно увреждане на зрението на ищеца. Увреждането и условията причинили на ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в болки, страдания, чувство на безпомощност, чувство на безнадежност и малоценност, страх и притеснения, че никога няма да възвърне нормалното си зрение, изключителен ежедневен дискомфорт и намаляване на възможностите да извършва ежедневни обикновени действия от битов характер. От всичко това ищецът се чувствал обезверен, разочарован и унил, като страданията му продължавали и към момента на исковата молба.

Претендира присъждане на обезщетението ведно със законната лихва от 01.12.2021г. до окончателното изплащане на присъденото обезщетение, както и разноските по делото.

Пред съда ищецът лично и чрез адв. Ю., поддържа исковата си претенция изцяло. В ход по същество се претендира и основателността ѝ иска от съда да я уважи и претендира сторените по делото разноски по списък. Счита за безспорно установено както самото увреждане на ищеца, така и причината за неговото настъпване - разположените по неподходящ и безопасен начин вишки в местата за лишаване от свобода, необезопасени и остри метални ръбове. Фактът как е възприел самия удар ищеца - дали като удар в слепоочието, веждата или в очната ябълка, касаело се за силен удар от който "паднал на земята". Както заявил и доц. Д., за да се получи тази травма, ударът е бил не само в областта на слепоочието или веждата, но и в областта на самата очна ябълка. До края на живота на ищеца не би могла да бъде излекувана, поради което смята, че претендираното обезщетение е един разумен и справедлив размер и моли съда да уважи иска изцяло. Ищецът се присъедини изцяло към изявлението на адвоката, моли съда да уважи изцяло иска му.

Ответникът, чрез юрк. Н., в писмен отговор на исковата молба и в ход по същество оспори изцяло исковата претенция, иска от съда да я отхвърли като неоснователна и недоказана. От събраните по делото доказателства, включително и двете съдебно медицински експертизи по категоричен начин се установило, че подобно увреждане нито е регистрирано, нито е настъпило, нито може да се е получило по начина, по който ищецът твърди. Претендира юрисконсултско възнаграждение, направи възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

ПРОКУРОРЪТ К. при СГП, оспорва на първо място, че са доказани остри метални ръбове на леглата тип вишки, но счита, че двете експертизи не са доказали причинна връзка между мястото на удара върху лицето на ищеца - било веждата, както е записано в последната експертиза, или слепоочието, както е записано в исковата молба, счита исковата молба за недоказана. Иска от съда да не кредитира частта относно предположението по втората съдебно-медицинска експертиза, тъй като предпоследното изречение се допуска хипотезата да е получено и при друга травма.

В подкрепа на твърденията си, ищецът ангажира писмени доказателства: амбулаторен

лист от преглед от дата 02.11.2022г. с изследване на очите, по негови доказателствени искания съдът е допуснал и приел представени от ответника доказателства: справка за периода на престой на ищеца в следствения арест и за лицата, обитавали заедно с него килията му, свидетели при режим на довеждане за конкретните преживени от него неимуществени вреди; заключение на вещо лице по съдебно-медицинска експертиза-изслушани са две заключения от различни лекари – специалист по съдебна медицина и офталмолог, доказателства с отговора на исковата молба, в това число по искане на ищеца - медицинска документация за него, обсъдена подробно в заключенията на вещите лица, за времето и лицата, с които е пребивавал в ареста.

Административен съд София-град, като обсъди доказателствата по делото, ведно с доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

По фактите, относими към основанията на исковата претенция:

По данни от ответника, които не се оспориха, ищецът О. О. П. е бил задържан в ареста на [улица]. и преведен в затвора С. на 07.12.2021г. По представената по делото медицинска документация за времето на престой в ареста няма вписвания за ищеца от посещение при лекар с оплакване за травматично увреждане от какъвто и да е характер и на която и да е част на тялото. Също няма данни, ищецът да е приет с увреждане от такъв характер.

От страна на ответника също са предоставени данни за лицата, с които ищецът е пребивавал в една килия. По искане на ищеца, по делото е разпитан свидетелят П. Ц. М., осъждан, който според данните на ответника, през октомври -ноември 2021г. е бил настанен с ищеца в една килия в ареста - по спомени ноември 2021г., около месец са били заедно.

Свидетелят М. заяви, че знае за "инцидента" - една сутрин, ставайки от леглото си, разположено "на долното ниво не на второто", изправяйки се да стане, си ударил главата изключително силно, звучно, в горната част, в горното легло. Тъй като в килията е страшно тъмно и не можеш да прецениш разстоянията, а и като поседиш известно време, се губи представа, се ударил. Свидетелят видял как се удря. потърсил лекар но в същия ден не потърсил медицинска помощ Имал зачервяване на цялата горна част на главата – челото, над очите. "Вишките" били изключително тесни, около 45 – 50 см е разстоянието между долното легло и винкела на горното легло и много тъмно пространство. Ищецът казал на свидетеля на другата сутрин: „П., аз май се ударих много силно вчера.“ и само това без друго. По-късно, когато разбрал, че е ходил на лекар, се видели с ищеца "навън" и той споделил, че има проблем с окото и не е добре с него. Казал му със сигурност е от "това", защото нямало от какво друго е. Леглото на свидетеля било към прозореца, и неговата част била по-светла, а при ищеца - "страшно тъмно" - няма светлина, няма лампа, няма крушка, няма нищо. Това станало към 8 сутринта, беше сутринта, изправяйки се станал инцидента-свидетелствал за ареста, първи, се чухме и ми каза: „Тук ми развалиха здравето.“. Това му бяха първите думи. Свидетелят заяви, че не може да каже в колко часа сутрин ставали за проверка, но около 7 и нещо, не е видял синина на главата на ищеца, впоследствие видял подутина, не синина, над веждите на дясната страна на главата.

По искане на ответника, по делото е разпитан като свидетел и Б. В. - в о.с.з на 19.06.2023г., който към този момент е директор на Медицинския център към

Областната служба за изпълнение на наказанията /О./ към ГДИН – и обхваща арестите В. и Г. М. Д., но обикновено е в ареста на Г. М. Д.. Единственият му контакт с ищеца е при приемането му, защото е направил първоначалния преглед след арестуването му. При приемането се прави снимка само ако лицето има травматично увреждане; предварителният преглед е общ преглед, лицето се разпитва дали има налични заболявания, за проблеми при арестуването, дали има вредни навици - например наркомани/ и т.н. В конкретният случай нямало нищо за отбелязване, затова на първичния преглед отбелязал: „клинично здрав“. Ищецът изрично потвърди изнесеното от свидетеля до тук.

Свидетелят В. и ищеца не са се срещали повече, тъй като не е имал оплаквания, не е имал проблеми(;, за целия му престой от 40 дни в ареста два пъти потърсил за лекарства – успокоителни. Четвъртият запис - за посещение при лекар, бил непосредствено преди конвоирането - за издаване на документ, че може да бъде конвоиран. Другите два прегледа са правени от друг лекар, който е с 30-годишен стаж в системата на затворите. Ако ищецът е имал проблем, възможностите за лекарска помощ били денонощни. Медицинският център работел в работни дни от 8:30 до 16:30 ч., всеки етаж имал ден за преглед по график, но нямало проблем и се извършвали прегледи и извън установения график. Имали малко над 50 прегледа средно дневно, половината по график а останалите по спешност. През почивни и работни дни почти непрекъснато се викат екипи на „Бърза помощ“ и при необходимост се извеждат, във външно заведение, задържано лице може да бъде изведено само чрез екип на „Бърза помощ“. Чрез надзорно-охранителния състав може да повика лекар, през нощта и през почивни дни няма лекар, но можело да се извика „Бърза помощ“. Според свидетеля, в който се забележи травматично увреждане, се уведомява дежурния офицер, по тази линия има уведомяване на надзорно-охранителния състав и задължително се уведомява Медицинския център. При първа възможност, тъй като това може да е в почивен ден, наранения се сваля в кабинета за преглед. Този преглед включва оформянето на протокол, лекарят разпитва как е получено нараняването, резултата от прегледа, прави се скица, прави се снимка и се вписва в травматичния регистър. Това е прономерована и прошнурована книга, която е налична, но такъв запис нямало. По принцип, сутрин, при идване на работа дежурният, който отстъпва от смяна, докладвал на свидетеля имало ли някакви медицински проблеми през нощта, а през деня - офицерът, който е на смяна. Също според свидетеля, задържаните не са скрити, излизали на "каре", за храна, не можело да не бъде забелязано такова нещо. При преглед имало амбулаторен лист, сменя подробна анамнеза на пострадалия, който се архивира към досието. Имало такъв амбулаторен лист за ищеца, в който пишело същото като в журнала, че няма данни за заболявания и не са констатирани никакви нередности. Според свидетеля всички констатирани случаи - на травматични увреждания, минавали през медицинския кабинет.

Свидетелят е дал медицинско становище, в което обсъжда медицинската документация за ищеца и достига до извод – от снимките при предходно арестуване, че зеницата на ищеца е била разширена още тогава. Посоченото становище е обсъдено в заключението на вещото лице Г., но същият е формирал изводите си въз основа на медицинските документи от прегледите на ищеца при лекари-офтальмолози.

В съдебно заседание от 19.06.2023г., след като бяха изслушани свидетелите, ищецът

поиска да даде уточнения пред съда: -"Към онзи момент - 2022 г., когато се ударих, не съм имал никаква синина или надутото око, т.е. оток, просто се ударих отдяната част." Подчертава, че между долния и горния креват разстоянието не е преценено, не са обезопасени, сутринта светлината била много "мижава", т.е. слаба, през деня ставало по-светло, тъй като прозорците са отворени повече.

-След преместването му в затвора, при разходките на открито установил, че го дразни светлината в дясното око. Попитал друг затворник: „Виж, нещо ме дразни в окото.“, който му отвърнал: „Това не е нормално. Зеницата ти стои отворена.“

-След този случай - още в затвора потърсил лекар, невроложката го попитала дали има травма, но ищецът не предполагал, че от "този удар може да се увреди.

-След Затвора С., бил преместен в Затвора в К., където бил изведен на преглед от специалист офталмолог - "във В.", където лекарката - по спомени В., му казала, че "това" се получава от травма. След този преглед ищецът си направил ретроспекция, друг удар освен описания не е имал. Отишъл на второ и на трето мнение, при професор Д., който също потвърдил, че е от травма и ще остане за цял живот.

-Само със свидетеля П. бил в една килия, при "удара" леглото издрънчало; все пак бил мъж нямало за една цицина да слиза до доктора; заяви, че му е обръщано внимание от лекарите вземал хапчета за безсъние, но не е предполагал, че от една цицина може "това да ми се случи".

-Ищецът изрично заяви, че му е обрънато внимание от лекарите, изпратили го и на външен преглед.

В заключението вещото лице д-р Г., специалист по съдебна медицина, вещо лице по списъка на СГС, (назначен със съгласието на адв. Ю., тъй като не е открит офталмолог в списъка на вещите лица), е обсъдил на първо място изложеното в исковата молба и медицинската документация за ищеца. На поставените въпроси в приетото заключение и доуточнени в съдебно заседание, вещото лице д-р Г., е дал следните отговори:

На въпрос 1: Да посочи налице ли е травматично увреждане на дясното око на ищеца, според вещото лице, от приложената по делото медицинска документация не се установи по време на престой в следствен арест от 27.10.21 - 07.12.21 при О. О. П. да са регистрирани данни за травматични увреждания. Този отговор вещото лице е мотивирало с данни от прегледи, в това число преглед от офталмолог на 09.05.22г., когато ищецът е съобщил, че от преди 8 месеца е забелязал, че е разширена зеницата на дясното око, установени са данни за мидриаза /разширяване на зеницата/ на дясно око, като при свиване на зеницата е установена атрофия /руптура/ на сфинктера на б и 8 ч. Поставена диагноза: Пресбиопия. Придружаващо заболяване: Суспектна глаукома. Аномалия на функцията на зеницата.

-На 02.11.22г. при преглед от офталмолог на О. О. П. е поставена диагноза: Астигматизъм - заболяване с дефект на оптична система на човешкото око с неясен образ поради липса на правилно фокусиране. Представлява отклонение в рефракцията на светлината от очите, при която окото не пречупва светлината еднакво в различните си сечения. Вследствие на това образите върху ретината са изкривени, деформирани и неясни. Бива вроден или придобит. Вроденият най-често е наследствен, когато роговицата има форма, подобна повече на продълговата топка за ръгби, отколкото на сферична футболна (каквато е нормалната форма). Продълговатата роговица пропуска отразените от предметите лъчи, които се фокусират върху две точки в зеницата на

окоото вместо само върху една, поради което образът е размазан. Много хора се раждат е продълговата роговица и това естествено довежда до зрителен проблем, който се влошава с течение на времето.

При този преглед е съобщено, че вследствие на удар в желязната преграда на легло преди година е получил трайна мидриаза на дясно око. При проведено изследване биомикроскопия е преценено, че са налице данни за травматична мидриаза в дясно око. Не са описани травматични промени на структури на самото око и около очните области.

Едноочна мидриаза на дясно око е установено с преглед на 09.05.22 г. - прекъсвания от руптура на зеничен сфинктера на 6 и 8 часа по посока на часовников циферблат е механично индуцирана, което може да е резултат от остро увеличение на налягането при глаукома или да настъпи след травма на окоото, след хирургична интервенция в областта на окоото.

В случая като се има предвид, че при О. О. П. не е доказано заболяване /глаукома/ и или данни за проведена операция, може да се приеме, че най-вероятно установената анизокория е мидриаза на дясно око е посттравматична, като именно от травма е причинено разкъсване на две места на зеничния сфинктер.

На поставения втори въпрос „*Възможно ли е същото да е настъпило по начина и времето, описани в исквата молба?*“, според вещото лице Г., при удар в областта на орбитата на окоото могат да се предизвикат увреждания и на очната ябълка вкл. и установеното разкъсване на зеничен сфинктер е травматична мидриаза. Контузиите спадат към т.нар. тъпи механични травми и могат да бъдат различно тежки в зависимост от увреждащия агент, мястото на травмата и силата на удара Такава травма, не може да се получи при удар в областта на слепоочието /както се твърди от пострадалия/ без да се причини счупване на черепни кости, тъй като костната структура на орбитата защитава добре очната ябълка от травми в тази област. От проведено Я. липсват данни за такива костни увреждания на черепа. При травма в областта на орбитата водеща и до засягане не очни структури са налице разкъсване на повърхностни съдове в подкожието и винаги подобно увреждане е съпроводено с изявено кръвонасядане и оток на клепачите. Освен това дори при леки контузии на очна ябълка настъпва увреда на роговицата и се появяват кръвоизливчета в конюнктивата, наречени екхимома. Според вещото лице Г., такива увреждания са добре видими в продължение на 3 - 4 седмици след удар, като липсата на установени при прегледи на 28.10.21 г и 06.12.21 г. в мед. пункт на следствен арест данни за такава травма, не позволяват да се приеме, че пострадалия е получил травматично въздействие в цитирания времеви период.

Допълнително в съдебно заседание вещото лице подробно даде обяснения за отговори си в отговор на въпрос на адв. Ю..

По трети въпрос: *Установеното увреждане на здравето с траен*

характер ли е?, отговорът е :Причиняването на травматична мидриаза е увреждане с траен характер.

По четвърти въпрос: С каква клинична картина се характеризира същото и какви ограничения създава за пострадалия?, вещото лице Г. посочи следното: При травматични мидриаза степента на изява на симптоми корелира с размера на зеницата. Зеницата се характеризира с различно увеличаване и не реагира или слабо реагира на светлина. Травмата може да е съпроводена от болка в очите, съзене, фотофобия, дискомфорт, които се засилват при умора от визуална натоварване четене и др. Специфичен симптом е внезапна фоточувствителност при възникване на мидриаза.

По пети въпрос: „Налице ли е прогноза за пълното му възстановяване и, ако да, при какво лечение и след колко време?“, отговорът на вещото лице Г. е следният: Патологична асиметрия на зениците се лекува в зависимост от причините, провокирали заболяването. При леки степени на травматична мидриаза, за каквито са налице данни в конкретния случай не се налага лечение, докато при по-тежките е необходимо хирургично лечение.

По заключението на вещото лице д-р Д. Д. - офталмолог от Клиниката по очни болести - УМБАЛ „ ЦАРИЦА Й. И., съдът намира следното:

От анамнезата: По думите на О. П. през месец ноември 2021 г. при ставане от долна вишка се самонаранил в областта на дясното око в метален Т - образен винкел на горното легло. Случва се в следствения арест на [улица]. Почувствал болка. Усетил замъглено зрение и замайване от силна светлина. В областта на веждата е получил оток „цицина“. Прегледан от различни специалисти. Направен Ядрено-магнитен резонанс, който показва нормални структури на черепа. Вещото лице е описало данни от изследвания от очен преглед, сравнил с прегледа от 02.11.2022г., където е посочено "травматична мидриаза".

Според вещото лице Д., "мидриаза, с неподвижност на зеницата" може да се получи по две причини:

-Едната е мозъчен микроинцидент по хода на зеничната дъга, който да даде мидриаза от централен произход. Изследването с Я. показва, че няма мозъчни промени.

-Втората причина е директна очна травма върху очната ябълка, която може да даде много изменения - хифема / кръв в предната камера /, дислокация на лещата, откъсване на корена на ириса, кръвоизлив в

стъкловидното тяло и промени в ретината. Такава контузия може да предизвика и разкъсване на очната ябълка - руптура на склерата. Може да предизвика и руптури на сфинктера на зеницата - травматична мидриаза. Често има съчетание на различни промени от контузията, но може и да няма. Не е задължително да има хематом на клепачите и субконюнктивен кръвоизлив в съчетание с травматична мидриаза при тъпа травма.

На вещото лице Д. е поставен само вторият въпрос: *2. Възможно ли е същото да е настъпило по начина и времето, описани в исковата молба*, който отговор при изслушването му в съдебно заседание от 14.10.2024г. и след предявяване на исковата молба, беше коригиран така:

"Веждата е където е окосмената част над очната ябълка. Слепоочието е темпорално в тази област, която посочвам, но и при двата удара - ако е във веждата или слепоочието, и няма удар върху самото око, не може да се получат тези изменения. Трябва да има удар върху самата очна ябълка. Дали ще е слепоочието или веждата, докато съм писал не съм съобразил, е написано наистина слепоочие, но и тук да е /вещото лице посочва веждата/, и тук да е /вещото лице посочва слепоочието/ само удара, само удара казвам, няма да се получат измененията, които наблюдаваме в очната ябълка. Ударът трябва да бъде поет от очната ябълка. Може паралелно да имаме удар и върху веждата или върху слепоочието и да имаме оток. Тоест, ударът може да обхване две области - очната ябълка и слепоочието или очната ябълка и веждата. Но във всички случаи трябва да има директен удар върху очната ябълка, т.е. самото око, може да бъде в областта на клепачите и самата очна ябълка."

Съдът цени уточнения отговор в съдебно заседание на поставения въпрос като заключение на вещото лице Д..

При така установеното по фактите, съдът приема от правна страна следното:

По правната квалификация на исковата претенция и допустимостта ѝ:

Съдът намира, че така предявеният иск следва да се квалифицира като предявен на правно основание чл.284, ал.1 от Закона за изпълнението на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) във връзка с чл.3 от същия закон, предвид основанията на исковата претенция. Искът е за присъждане на парично обезщетение и са изложени твърдения за несъответствие на условията, при които ищецът е бил поставен по времето на изтърпяването на наказание лишаване от свобода, а съгласно

чл.284, ал.1 от ЗИНЗС: "Държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3". Видно от последната разпоредба, в ал. 1 се съдържа забрана за нечовешко и унижително отнасяне, съответна на забраната по чл.3 от Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи. Съгласно алинея 2 на чл.3 ЗИНЗС: "За нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, (...), проветряване, (...), както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност." Фактическите основания на иска и твърденията за настъпилите последици, изцяло попадат в приложното поле на чл.3 ЗИНЗС. Следователно, искът срещу ГДИН за вреди следва да се квалифицира като такъв по чл.284, ал.1 ЗИНЗС, а не по ЗОДОВ - Закон за отговорността на държавата и общините за вреди.

Редът за разглеждането ѝ е по чл.203 и следващите от АПК - производство за обезщетения за вреди. Исковата молба е допустима по смисъла на чл.204, ал.4 АПК. Исковата молба е редовна предвид съдържанието, направените искания и приложения към същата, в това число документ за държавна такса в размер на 10 лв., съответстваща на чл.285, ал.3 ЗИНЗС – в размер на 10 лв. Спазени са и разпоредбите на чл.108 от ГПК, чл.205 и чл.133, ал.2 от АПК, поради което така предявения иск е подсъден на настоящия съд, като предявен пред съда по седалището на юридическото лице, срещу което е предявен иска.

Следва да се посочи, че предмет на установяване са условията, при които е пребивавал ищеца в исковите периоди, в това число съдът дължи изводи дали тези условия са в нарушение на чл.3 ЗИНЗС. Именно пребиваване на ищеца в такива условия се установи по делото, от което като пряка последица се презюмира и възникване на негативни последици и преживявания – неимуществени вреди, които подлежат на обезщетяване от страна на Държавата чрез ГДИН, на правно основание чл.284, ал.1, вр. чл.3 ЗИНЗС.

По основателността на исковата претенция:

Съдът приема за доказано, че ищецът страда от заболяване на дясното око "травматична мидриаза", с данни в медицинската документация за пръв път от прегледа му от офталмолог на дата 09.05.2022г.

По пряката причинна връзка по твърденията на ищеца, удар в дясното слепоочие може ли да има за пряка последица "травматична мидриаза" на дясното око, от двете заключения на вещите лица следват безпротиворечиво следните изводи:

1) Ищецът действително е диагностициран с "травматична мидриаза" на дясното око при прегледи на дати 09.2022г. и 22.11.2022г.

2) И двете вещи лица са категорични, че заболяването "травматична мидриаза" не е получено вследствие на мозъчен микроинцидент, предвид резултатите от Я., както и са категорични, че за да се получи посоченото травматично увреждане, във всички случаи следва да има директен удар върху очната ябълка, т.е. в самото око, можело да бъде в областта на клепачите, или самата очна ябълка (вещото лице Д.).

Адв. Ю. зададе на вещото лице Г. подробно въпроса, спорен по делото, според него: "дали травма в слепоочието би могла да предизвика това увреждане, което със сигурност е травматично, но приемате, че при удар в областта на слепоочието, не би могло да се получи такова увреждане. Също изрази съмнение дали е възможно при преценка на тесен специалист в областта на офталмологията, да се достигне до някакви други заключения, тъй като ищецът няколко пъти му споделил, че е посетил четирима офталмолози и всички са били категорични, че би могло да се получи по този начин, получавал противоречива информация, но поиска за а правилно решаване на делото вещото лице да обясни. Вещото лице Г. подробно разясни в съдебно заседание-29.04.2024г. и изрично потвърди, че по отношение на ищеца е доказано, че има травматично увреждане - травматична мидриаза на дясното око, което за да се получи, следва да има травма, нанесена на самата очна ябълка. Вещото лице Г. е категорично в заключението си, също потвърдено в съдебно заседание на въпроси на адв. Ю., че не може да има като последица травма като процесната - мидриаза на дясното око. Само от травма в слепоочието, без да има счупване на черепни кости, каквото счупване е отречено да има при ищеца от резултатите при изследване с Я., както и от "сътресение".

Следователно, и двете лица са категорични, че по описания в исквата молба механизъм на травматичното увреждане - само удар в слепоочието в метални части на леглото, над леглото на ищеца, няма за пряка последица и причинно следствена връзка с диагнозата му "травматична мидриаза на дясното око".

3) Съдът констатира и противоречия в твърденията на ищеца за времето

на травмата. Така видно от отговора на първи въпрос по заключението на вещото лице Г.- посоченото, че По време 8 месеца преди датата на прегледа, попада в период преди ищецът да е бил задържан в следствения арест.

Видно от данните , представени от ответника, от извършената справка - л. 20 от делото , се установява, че ищецът е бил задържан в ареста на бул. "Д-р Г.М. Д." на дата 27.11.2021г. На дата 09.05.2022г., т.е. след 6 месеца и половина, на 09.05.2022г. ищецът е прегледан от офталмолог, като е съобщил, че преди 8 месеца е забелязал, че е разширена зеницата на дясното око, установени били данни за мидриаза - разширяване на зеницата на дясното око с установена атрофия (руптура) на сфинктера на 6 и 8 ч., поставена диагноза "Пресбиопия. придружаващо заболяване", видно от отговора на първи въпрос по заключението на вещото лице Г..

Видно от отговора на четвърти въпрос в заключението на вещото лице Г. от отговора на четвърти въпрос на вещото лице Г., при травматична мидриаза степента на изява на симптоми корелира с размера на зеницата, зеницата се характеризира с различно увеличение.

Следователно, ищецът е имал разширяване на зеницата на дясното око - симптом на заболяването "мидриаза" още преди да бъде задържан на 27.10.2021г. в ареста. Посоченото в амбулаторния лист от 02.11.2022г. - обективно състояние "травматична мидриаза в дясно око от една година", т.е. към ноември 2021г., не съответства на медицински документи за установяване на заболяването му, а също е в противоречие с изявлението на ищеца при прегледа му на 09.05.2022г. за давността на разширената зеница на дясното му око.

При тези изводи за установеното по делото, следва извод, че няма пряка причинна връзка между заболяването на ищеца "травматична мидриаза на дясното око" и удар в слепоочието от рамката на леглото на втори ред при ставане от сън. От тук и следва, че заболяването на ищеца не е по причина на условията, при които е бил поставен в ареста на Г.М. Д..

Предвид диспозитивното начало в исковия процес, и тъй като за исковата молба се прилагат правилата по ГПК – чл.204, ал.5 АПК, то съдът следва да обсъжда само наведените от ищеца основания на исковата му претенция. В този смисъл, данните изнесени от свидетеля М. за удар на ищеца за удар в областта на главата – челото – очите, не съвпадат с изложените в исковата молба основания на исковата претенция, от които се претендират вредите - удар в слепоочието и поради това са неотнормими. В този смисъл съдът не споделя доводите на адв. Ю., че е без значение дали ищецът се е ударил в слепоочието или във веждата и е получил заболяването, как е възприел травмата, тъй като не

кореспондират с основанията на иска. Предмет на доказване и установяване е именно механизмът на увреждане и възникването на симптомите на заболяването, с оглед преценката за причинната връзка с отговорността на Държавата за нарушение на чл. 3 ЗИНЗС:

-така описаната в исковата молба травма и симптомите, чрез които се проявява външно, следва да са получени и установени по време на престоя на ищеца в ареста след задържането му на 27.10.2021г. За възникнали в друго време травматични увреждания, отговорността на Държавата не е допустимо да бъде ангажирана.

-да имат връзка с условия в ареста, за които Държавата отговаря.

Ищецът най-малкото е следвало да възприеме удар в очната ябълка, който да е и болезнен, предвид, че има разкъсвания в структурата на окото, което той не твърди и не е имал оплаквания по такъв въпрос пред лекар.

Не се установи следователно и причинна връзка между процесното увреждане на дясното око на ищеца, доколкото се претендират вреди от настъпване на самото увреждане от условията в ареста, представляващо нарушение на чл.3 ЗИНЗС- изтезание, жестоко, нечовешко и унижително отнасяне, както и, че не бил гарантиран неговия живот и здраве при условията на ареста за периода от 27.10.2021г. до 07.12.2021г.

След като не се доказва, че травматичното увреждане е възникнало по време на задържането и вследствие на условията в ареста - небезопасени легла и другите посочени в исковата молба условия, то исковата претенция е неоснователна изцяло и съдът следва да постанови отхвърлянето ѝ. Следва да бъде отхвърлен и акцесорният иск за присъждане на законната лихва върху обезщетението, считано от 01.12.2021г.

При този изход на делото, ищецът следва да понесе разноските за първата приета съдебно-медицинска експертиза по делото на вещото лице Г. - разноски в размер на 420 лв., платени от бюджета на съда. Съгласно чл.286, ал.2 ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. В ал.3 на разпоредбата се съдържа хипотеза за разноските при частично или изцяло уважаване на исковете, но няма хипотеза на заплащане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Юрисконсултското възнаграждение не представлява разноски в съдебното производство - такива са разноските за държавна такса, за свидетели и вещи лица, за преводи и други, свързани с хода на съдебното производство. Искането от страна на ответника за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение по преквалифицираната от съда искова претенция с правно основание чл.284 ЗИНЗС, не следва да бъдат присъждани.

При така изложеното и на основание чл. 2 172, ал.1 АПК вр. чл.284 и

чл.285, ал.1 ЗИНЗС, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ПРЕДЯВЕНИЯТ С скова молба с вх. № 637/09.01.2023г. на АССГ от О. О. П. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], ИСК срещу Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лв. от травматично увреждане на дясното око на ищеца с диагноза "травматична мидриаза", съставляващо "средна" телесна повреда" по чл.129, ал.1, вр. чл.2 НК, настъпило при ставане от сън от удар на главата на ищеца "в областта на дясното слепоочие" в ръба на рамката на леглото над неговото (в една обща конструкция тип "вишка") вследствие на липсата на нормално осветление и достъп на пряка слънчева светлина, съчетани с небезопасени рамки на леглата в килията на ищеца в следствения арест в [населено място], бул. Г.М.Д., № 42, където търпял мярка за неотклонение "задържане под стража" в периода октомври-ноември 2021г., ведно със законната лихва върху обезщетението, считано от 01.12.2021г.

ОСЪЖДА О. О. П. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], ДА ЗАПЛАТИ по бюджетната сметка на Административен съд София -град сумата от 420 (четирисотин и двадесет) лева за разноски.

Решението може да бъде обжалване пред тричленен състав на Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: